

Éves összefoglaló ellenőrzési jelentés

Sátoraljaújhely Város Önkormányzata

2021. évi belső ellenőrzési kötelezettségének teljesítéséről

Vezetői összefoglaló

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Bkr.) 49.§ (1) bekezdése értelmében az éves ellenőrzési jelentés elkészítéséért a belső ellenőrzési vezető (szervezetünkénél belső ellenőr) a felelős, melyet jóváhagyásra megküld a költségvetési szerv vezetőjének.

A Bkr. 49.§ (3a) bekezdése szerint a Jegyző a tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést, valamint a helyi önkormányzat által alapított költségvetési szervek éves ellenőrzési jelentései alapján készített éves összefoglaló ellenőrzési jelentést a tárgyévet követően, legkésőbb a zárszámadási rendelettervezet elfogadásáig a Képviselő- testület elé terjeszti jóváhagyásra.

A belső ellenőrzés hatálya kiterjed:

- Sátoraljaújhely Város Önkormányzata,
- Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal,
- Sátoraljaújhelyi Városellátó Szervezet,
- Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény,
- Sátoraljaújhelyi Városi Könyvtár,
- Sátoraljaújhelyi Kossuth Lajos Művelődési Központ,
- Magas-hegyi Turisztikai és Sportközpont,
- Hétszínvirág Óvoda Szlovák és Német Nemzetiségi Óvoda, Bölcsőde,
- Sátoraljaújhely Város Német Nemzetiségi Önkormányzata,
- Sátoraljaújhely Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata,
- Sátoraljaújhely Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata,
- Újhelyi Gazdálkodási Kft.,
- Sátoraljaújhely Városfejlesztő és Gazdasági Kft.,
- Sátoraljaújhelyi Ipari Park Kft.,
- Zemplén Televízió Közhasznú Nonprofit Kft.

Az éves ellenőrzési jelentést és összefoglaló éves ellenőrzési jelentést a Bkr. 48.§-ban foglaltak figyelembevételével kell elkészíteni, mely az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével az alábbiakat tartalmazza:

- a.) belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján az alábbiak szerint:
- éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése;
 - a bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása;
 - a tanácsadó tevékenység bemutatása;
- b.) a belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján az alábbiak szerint:
- a belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok;
 - a belső kontrollrendszer öt elemének – kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, monitoring – értékelése;
- c.) intézkedési tervek megvalósítása.

A Sátorajaujhelyi Polgármesteri Hivatalnál a belső ellenőrzési tevékenység ellátása 1 fő belső ellenőr közszolgálati jogviszonyban történő alkalmazásával történik.

A belső ellenőr a 22/2019(XII.23.) PM rendeletben foglalt követelményeknek, úgy az iskolai végzettség, mind a szakmai feltételek tekintetében megfelelt.

A belső ellenőr a 2021. évi ellenőrzési munkatervet a Bkr. 29.§-nak megfelelően munkaerőkapacitás-felmérés és kockázatelemzés alapján állította össze.

A tárgyévre betervezett valamennyi ellenőrzés megvalósult. A tervezett ellenőrzések mellett két soron kívüli ellenőrzésre került sor a tartalékkeret terhére.

A belső ellenőr a 2021. évi képzési tervét teljesítette. A költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII.23.) PM rendelet által meghatározott „ÁBPE-továbbképzés II. - belső ellenőrök részére” képzés az ellenőr részére 2021. évben nem volt előírva. A belső ellenőr részt vett a könyvviteli szolgáltatást végzők kötelező továbbképzésén, államháztartási szakterületen.

A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlensége biztosított volt, ellenőrzést akadályozó tényezők nem merültek fel, az ellenőrzéshez szükséges erőforrások rendelkezésre álltak.

A belső ellenőrzési jelentések a Bkr., valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben előírt tartalmi és formai követelmények figyelembevételével készültek el. A belső ellenőr az ellenőrzési programfegyelmet betartva, jogszabályi hivatkozást is tartalmazó megállapításokat tett és a vezetés számára hasznosítható javaslatokat fogalmazott meg.

A javaslatokat az ellenőrzött szervek vezetői, érintettjei elfogadták, egy esetben sem érkezett észrevétel az ellenőrzöttek részéről.

Az ellenőrzési javaslatokra készített intézkedési tervek elkészültek.

Az ellenőrzések lefolytatásán túl az ellenőr folyamatos tanácsadási tevékenységet is ellátott az ellenőrzések témakörében az érintett munkatársakkal való konzultálások keretében.

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentésre vonatkozóan a jogalkotó célja az átláthatóság biztosítása és a közpénzek felhasználásának hatékony elősegítése, a nyilvánosság megteremtésével annak érdekében, hogy a képviselő testület saját szervezete irányításával és feladatellátásának gyakorlatával is példát mutasson.

Az éves összefoglaló ellenőrzési jelentés a jogszabályi előírásoknak és a Nemzetgazdasági Minisztérium által közzétett módszertani útmutató előírásainak figyelembevételével készült. A jelentés átfogó képet ad a belső ellenőrzési feladatok ellátásáról, másrészt az ellenőrzések megállapításainak áttekintésével információt nyújt a vezetőség számára a költségvetési szervek működéséről, gazdálkodásáról.

Tartalomjegyzék

| | |
|---|----|
| I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján | 5 |
| I/1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése | 5 |
| I/1/a) Tárgyévra vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése | 6 |
| I/1/b) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása | 8 |
| I/2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása | 8 |
| I/2/a) A belső ellenőrzés humánerőforrás-ellátottsága..... | 9 |
| I/2/b) A belső ellenőrzés szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása | 9 |
| I/2/c) Összeférhetetlenségi esetek | 10 |
| I/2/d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása..... | 10 |
| I/2/e) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők | 10 |
| I/2/f) Az ellenőrzés nyilvántartása | 10 |
| I/2/g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok | 11 |
| I/3. A tanácsadó tevékenység bemutatása | 11 |
| II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján | 11 |
| II/1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok | 12 |
| II/2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése | 12 |
| III. Az intézkedési tervek megvalósítása..... | 17 |
| IV. Mellékletek | |

I. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása önértékelés alapján (Bkr. 48. § a) pont)

A belső ellenőrzéssel kapcsolatos előírások összességében érvényesültek. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 119. § (3)-(4) bekezdése alapján a jegyző köteles - a jogszabályok alapján meghatározott - belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását. A belső kontrollrendszeren belül biztosítani kell a belső ellenőrzés működtetését az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal a belső ellenőrzéssel összefüggő feladatait, belső ellenőrzési tevékenységét az államháztartásról szóló, 2011. évi CXCV. Törvény 70.§- a, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII.31.) kormányrendelet előírásai, valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai alapján határozta meg. Az ellenőrzéseket a Képviselő-testület által jóváhagyott éves ellenőrzési terv alapján végezte a belső ellenőr.

A Bkr. értelmezésében a belső ellenőrzés független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát.

A függetlenített belső ellenőrzés Sátoraljaújhely Város Önkormányzata és az általa alapított és fenntartott költségvetési szervek, gazdasági társaságok pénzügyi- gazdasági ellenőrzését látja el. A belső ellenőrzés feladatai ellátása érdekében elemzéseket készít, információkat gyűjt és értékel, ajánlásokat tesz és tanácsokat ad a költségvetési szerv vezetője számára a vizsgált folyamatokra vonatkozóan.

I.1. Az éves ellenőrzési tervben foglalt feladatok teljesítésének értékelése (Bkr. 48. § aa) pont)

A 2021. évre vonatkozó ellenőrzési terv a 237/2020.(XII.03.) számú Polgármesteri határozattal került elfogadásra. Az éves ellenőrzési terv 12 ellenőrzési feladatot tartalmazott, egy fő belső ellenőr alkalmazásával.

A belső ellenőr a 2021. évi ellenőrzési munkatervet a Bkr. 29.§-nak megfelelően munkaerőkapacitás-felmérés és kockázatelemzés alapján állította össze, módosítására nem került sor.

A tervezés során az önkormányzati fenntartású intézmények kiválasztásánál az alapvető minősítési szempont, kockázati tényező, az előző vizsgálat óta eltelt idő volt. A jegyzővel való

egyeztetés során kerültek konkrétan meghatározásra az ellenőrzési feladatok, hogy a belső ellenőrzés segítse a szervezet működése szempontjából fontos célok elérését, a működés és gazdálkodás szabályszerűségét, hatékonyságát és eredményességét.

A tervezett ellenőrzések mindegyike megvalósult, emellett két soron kívüli ellenőrzés történt a tartalékkeret terhére.

I.1.a. A tárgyévre vonatkozó éves ellenőrzési terv teljesítése, az ellenőrzések összesítése

Az ellenőrzések tárgya a szabályozott, szabályszerű és hatékony működés feltételeinek és teljesülésének vizsgálatára irányult, az ellenőrzések célja a jogszabályoknak való megfelelés volt.

Önkormányzati ellenőrzés:

1) Egészségügyi Alapellátás működtetésének szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: Sátoraljaújhely Város Önkormányzata egészségügyi alapellátási kötelezettségének vizsgálata

Nemzetiségi önkormányzatok ellenőrzése

2) Sátoraljaújhely Város Német Nemzetiségi Önkormányzata szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: éves költségvetési beszámoló alátámasztásának szabályszerűségi ellenőrzése

3) Sátoraljaújhely Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: éves költségvetési beszámoló alátámasztásának szabályszerűségi ellenőrzése

4) Sátoraljaújhely Város Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: éves költségvetési beszámoló alátámasztásának szabályszerűségi ellenőrzése

Intézményi ellenőrzések

5) Sátoraljaújhelyi Hétszínvirág Óvoda Szlovák és Német Nemzetiségi Óvoda, Bölcsőde szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: intézményi gyermekétkeztetés szabályszerűségi ellenőrzése

6) Sátoraljaújhelyi Városellátó Szervezet rendszer-ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: a pénzügyi, lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési rendszerek működésének átfogó vizsgálata

7) Sátoraljaújhelyi Városi Könyvtár rendszer-ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: a pénzügyi, lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési rendszerek működésének átfogó vizsgálata

8) Sátoraljaújhelyi Egyesített Szociális Intézmény

Ellenőrzés tárgya: a pénzügyi, lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési rendszerek működésének átfogó vizsgálata

Polgármesteri Hivatalon belüli ellenőrzés

9) Ingatlan-vagyonnal való gazdálkodás szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok bérbeadási tevékenységének szabályszerűsége

10) Az önkormányzati adóhatóság kintlévőség kezelési tevékenységének szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: az önkormányzati adóhatóság hátralékkezelési tevékenységének vizsgálata

11) Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: a közterület-felügyeleti tevékenység ellátásának megfelelősége

Gazdasági Társaságok ellenőrzése

12) Sátoraljaújhely Városfejlesztő és Gazdasági Kft. rendszer-ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: a pénzügyi, lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési rendszerek működésének átfogó vizsgálata

13) Zemplén TV Közhasznú Nonprofit Kft. rendszer-ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: a pénzügyi, lebonyolítási, beszámolási és ellenőrzési rendszerek működésének átfogó vizsgálata

14) Újhelyi Gazdálkodási Kft. szabályszerűségi ellenőrzése

Ellenőrzés tárgya: a gazdasági társaság közös képviselői feladat ellátásának megfelelősége

A 2021. évben végrehajtott ellenőrzéseket – a Nemzetgazdasági Minisztérium útmutatója szerint – összefoglaló táblázatos formában az 1. melléklet tartalmazza.

A lefolytatott ellenőrzésekről készített jelentések összhangban vannak az ellenőrzési programokkal, teljesítették a belső ellenőrzés célját. Tartalmát tekintve megfelelnek a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XI.31.) Kormányrendelet 39.§-ában előírtaknak.

Az ellenőrzés során a megállapítások jogszabályi és egyéb szakmai szempontok alapján kerültek rögzítésre. A jelentésekben tett megállapítások megfelelően alátámasztottak voltak, az

ellenőrzöttek részéről az előzetes egyeztetés során felvetett módosítási igények mérlegelésre kerültek és beépültek a végleges jelentésekbe. A javaslatok úgy kerültek megfogalmazásra, hogy azok világosak és lényegre törőek legyenek, a későbbi teljesítés ellenőrizhető legyen. A javaslatok megfogalmazásakor figyelembe vette az ellenőrzés a vizsgált szervezeti egység működésére vonatkozó sajátosságokat, törekedett érdemi és végrehajtható intézkedések megfogalmazására.

A belső ellenőrzés megállapításai átlagos, illetve csekély jelentőségűnek minősíthetőek. Kiemelt jelentőségű, a vezetés részéről azonnali intézkedést igénylő javaslat megfogalmazására nem került sor.

2021. évben az ellenőrzési jelentés-tervezetben foglaltakkal kapcsolatban észrevételre, egyeztető megbeszélés lefolytatására nem került sor. Az ellenőrzés minőségével kapcsolatban negatív visszajelzés nem érkezett.

I/1/b) Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési, illetve fegyelmi eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja kapcsán tett jelentések száma és rövid összefoglalása

Az ellenőrzések olyan cselekményt, mulasztást vagy hiányosságot nem tártak fel, amelyek következtében büntető, szabálysértési, kártérítési vagy fegyelmi eljárás megindítását kellett volna kezdeményezni.

I.2. A bizonyosságot adó tevékenységet elősegítő és akadályozó tényezők bemutatása (Bkr.48.§ ab) pont

A Nemzetgazdasági Minisztérium által készített útmutatók és a belső ellenőrzési kézikönyvben rögzített eljárások, módszerek, jogok, kötelezettségek, nyilvántartások és iratminták segítenek abban, hogy az ellenőrzések minősége megfeleljen az elvárásoknak. Az ellenőrzések lefolytatása során az ellenőrzések alapkövét a jogszabályi keretek, a hatályos Belső Ellenőrzési Kézikönyv előírásai, a szükséges iratminták szolgáltatták.

Az ellenőrzések a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal jegyzője által aláírt megbízólevelek birtokában kerültek elvégzésre.

Az ellenőrzés megkezdéséről az ellenőrzött szerv vagy szervezeti egység vezetőjének tájékoztatása írásban megtörtént a Bkr. 35.§ (1), (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, legalább három nappal a vizsgálat megkezdése előtt.

Az ellenőrzések végrehajtásához ellenőrzési program készült, mely tartalmazta az ellenőrzés szempontrendszerét, a vizsgálati feladatokat, valamint azokat a tartalmi elemeket, melyet a Bkr. 33.§-a előír.

Az ellenőrzések lefolytatásának tárgyi akadályai nem voltak. Az ellenőrzés során az ellenőrzött szervezet a szükséges anyagokat minden esetben az ellenőrzés rendelkezésére bocsátotta. Az ellenőrzéssel érintett személyek rendelkezésre álltak, a felmerülő kérdéseket megbeszélték, tisztázták az ellenőrzés menetében.

Az ellenőr az ellenőrzési jelentés-tervezeteket a helyszíni vizsgálatok és a dokumentumok,

bizonylatok áttekintése, interjúk lefolytatása után készítette el a belső ellenőrzési kézikönyvben előírt formai és tartalmi követelményeknek megfelelően.

Az ellenőrzési jelentés-tervezetekben foglalt megállapítások, javaslatok jogszabályi, valamint belső szabályozásra történő hivatkozással és ellenőrzési bizonyítékokkal alátámasztottak.

A Bkr. 42.§ (2) bekezdése az ellenőrzött szerv vezetője részére 8 napon belül észrevétel megtételére biztosít lehetőséget, ami a jelentés-tervezet kísérőlevelében megfogalmazásra is került az ellenőrzött szerv vezetője részére. Az észrevételek megküldésével egy időben lehetősége van a 43.§ (1) bekezdése szerinti egyeztető megbeszélés kezdeményezésére is.

2021. évben az ellenőrzési jelentés-tervezetben foglaltakkal kapcsolatban észrevétel nem érkezett, egyeztető megbeszélés lefolytatására nem került sor.

I.2.a) A belső ellenőrzés humánerőforrás ellátottsága

A belső ellenőrzési tevékenység ellátása 1 fő belső ellenőr köztisztviselői jogviszonyban történő alkalmazásával történik.

A belső ellenőr a 22/2019.(XII.23.) PM rendeletben foglalt követelményeknek, úgy az iskolai végzettség, mind a szakmai feltételek tekintetében megfelelt.

Az Áht.70.§ (4) bekezdésének előírása alapján költségvetési szervnél belső ellenőrzési tevékenységet csak az államháztartásért felelős miniszter engedélyével rendelkező személy végezhet. Ennek megfelelően a belső ellenőr rendelkezik a tevékenység folytatásához szükséges engedéllyel, regisztrációs számmal.

A költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII.23.) PM rendelet 7. §-a a belső ellenőr számára kötelező szakmai továbbképzést ír elő, amelyet a belső ellenőr az előírt határidőt betartva teljesített.

Az ellenőrzés szakszerű és pontos lefolytatásához a szükséges tárgyi feltételek (irodahelység, számítástechnikai felszereltség, jogszabályok elérhetősége) biztosítottak voltak. A szükséges ellenőrzési kapacitás rendelkezésre állt.

Az ellenőrzés minőségével kapcsolatban negatív visszajelzés nem érkezett.

I.2.b) A belső ellenőr szervezeti és funkcionális függetlenségének biztosítása (Bkr. 18-19.§ alapján)

A belső ellenőrzés szervezeti és funkcionális függetlensége teljes körűen biztosított volt. A belső ellenőr tevékenységét közvetlenül a Jegyzőnek alárendelve végezte.

Az ellenőrzési terv kidolgozása, az ellenőrzések végrehajtásához szükséges program, az ellenőrzési módszer kiválasztása, a jelentések elkészítése a szakmai megítélésnek megfelelően került összeállításra és végrehajtásra.

A belső ellenőr nem vett részt olyan tevékenység ellátásában, amely a költségvetési szerv operatív működésével kapcsolatos.

I.2.c) Összeférhetetlenségi esetek (Bkr. 20-a alapján)

Az ellenőrzések során a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló jogszabály (Bkr.) 20. § - a szerinti összeférhetlenségre okot adó körülmény nem merült fel, amely akadályozta volna az ellenőrzések elfogulatlan végrehajtását és intézkedést tett volna szükségessé.

I.2.d) A belső ellenőri jogokkal kapcsolatos esetleges korlátozások bemutatása

Az ellenőr jogai nem sérültek, az ellenőrzöttek a Bkr. 25.§-a szerinti jogokat nem korlátozták, az iratanyagokhoz, dokumentációkhoz való hozzáférés biztosított volt, az ellenőrzött szervezetnél dolgozók segítették az ellenőrzés munkáját.

I.2.e) A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényezők

A belső ellenőrzés végrehajtását akadályozó tényező nem merült fel. A munkavégzés tárgyi feltételei (irodahelység, számítástechnikai felszereltség, jogszabályok elérhetősége) biztosítottak voltak.

I.2.f) Az ellenőrzések nyilvántartása

A belső ellenőr gondoskodott a Bkr. 22.§ és Bkr. 50.§ által előírt nyilvántartások vezetéséről. A nyilvántartás a BEK 17. számú iratmintája alapján tartalmazza többek között az ellenőrzések azonosítóját, az ellenőrzött szerv, illetve szervezeti egységek megnevezését, az ellenőrzés tárgyát, az ellenőrzés kezdetének és lezárásának időpontját, a vizsgált időszakot, az ellenőrzés típusát, az intézkedési terv készítésének szükségességét.

Az egyes ellenőrzésekhez kapcsolódóan külön ellenőrzési mappák kerültek kialakításra, melyben az ellenőrzéssel kapcsolatos minden dokumentum, ellenőrzési anyag megtalálható. A megbízólevél, értesítő levél, ellenőrzési program, ellenőrzési jelentés, valamint az esetleges intézkedési terv pedig szintén ellenőrzésenként külön előadói ívben megtalálható, ezek iktatásra is kerülnek. Az ellenőrzések anyagának elektronikus formában történő nyilvántartása a Sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal számítógépes hálózati rendszerén történik.

1.2.g) Az ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok

Fontos a meglévő szakmai tudás továbbfejlesztése, a kötelezően előírt szakmai továbbképzésen, ezeken felüli előadáson, konzultáción való részvétel, ellenőri klubság, ellenőrzés speciális ismeretkörének fejlesztése, melyek hozzájárulhatnak a tevékenység magasabb színvonalú ellátásához.

A belső ellenőr a 2021. évi képzési tervét teljesítette. A költségvetési szervnél és köztulajdonban álló gazdasági társaságnál belső ellenőrzési tevékenységet végzők nyilvántartásáról és kötelező szakmai továbbképzéséről, valamint a költségvetési szervek vezetőinek és gazdasági vezetőinek belső kontrollrendszer témájú továbbképzéséről szóló 22/2019. (XII.23.) PM rendelet által meghatározott „ÁBPE-továbbképzés II. - belső ellenőrök részére” képzés az ellenőr részére 2021. évben nem volt előírva. A belső ellenőr részt vett a könyvviteli szolgáltatást végzők kötelező továbbképzésén, államháztartási szakterületen.

I.3. A tanácsadó tevékenység bemutatása (Bkr.48.§ ac) pont)

A tanácsadó tevékenység olyan hozzáadott értéket eredményező szolgáltatás, amelynek jellegét, hatókörét az érintettek határozzák meg anélkül, hogy felelősséget vállalna magára az ellenőr.

A belső ellenőrzési feladat része a tanácsadói tevékenység is, így az ellenőrzött folyamatok, szervezeti egységek, költségvetési szervek munkáját a belső ellenőrzés tanácsadó tevékenységével is segítette.

Az ellenőrzöttek részéről vélemény kikérése, vagy szóbeli tanácsadás kérése az ellenőrzések nagy részében előfordult, ezek megválaszolása vagy azonnal történt, vagy az ellenőr a pontos és megalapozott válaszadás érdekében alaposan utána nézett az aktuális jogszabálynak vagy témának és úgy válaszolt a feltett kérdésre.

II. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján (Bkr. 48.§ b) pont)

A belső kontrollrendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, amelyek alapján a szervezetek érvényesítik a feladataik ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

II.1. A belső kontrollrendszer szabályszerűségének, gazdaságosságának, hatékonyságának és eredményességének növelése, javítása érdekében tett fontosabb javaslatok (Bkr. 48. § ba) pont)

A belső kontrollrendszer összefonódik a szervezet tevékenységeivel, és akkor a leghatékonyabb, ha teljesen beépül a szervezet infrastruktúrájába és szerves részét képezi a szervezet lényegének. A belső kontrollrendszer lényege, hogy magában foglalja azokat a szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, amelyeket arra terveztek, hogy segítséget nyújtson a vezetésnek a céljai eléréséhez.

Az ellenőrzések folyamatában a belső ellenőr tájékoztatást adott az ellenőrzötteknek a vizsgálat előrehaladásáról, a tapasztalatokról, megállapításokról. Az ellenőrzési jelentésekben a belső ellenőrzés javaslatai részletesen szerepeltek. A lezárt vizsgálatokra a költségvetési szervek vezetői intézkedési tervet készítettek.

Az ellenőrzések során tapasztaltak alapján összességében megállapítható, hogy az ellenőrzési jelentésekben foglalt javaslatok hozzájárultak az Önkormányzat és intézményei, valamint a Polgármesteri Hivatal belső kontrollrendszerének hatékonyabb működéséhez.

Az egyes ellenőrzési jelentésekhez tartozó megállapításokat és javaslatokat táblázatos formában az 5. melléklet tartalmazza.

Az ellenőrzés hozzájárult:

- a mindenkori jogszabályi előírások és szabályzatokban foglalt előírások összhangjának biztosításához,
- a végrehajtás során a belső szabályzatokban foglalt előírások megfelelő érvényesüléséhez,
- a számviteli rend, bizonylati fegyelem érvényesüléséhez,
- az analitikus nyilvántartások teljes körűvé tételéhez,
- a költségvetési szervnél jelentkező feladatok minél magasabb színvonalon történő ellátásához, a munkafolyamatok pontos, előírás szerinti teljesítéséhez.

II.2. A belső kontrollrendszer öt elemének értékelése (Bkr.48.§ bb) pont)

A belső kontrollrendszer a költségvetési szerv által a kockázatok kezelésére és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szerv megvalósítsa a következő fő célokat:

- a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint a megbízható gazdálkodás elveivel (gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség) összhangban hajtsa végre,
- teljesítse az elszámolási kötelezettségeket,
- megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségektől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használatától.

A költségvetési szerv belső kontrollrendszeréért a költségvetési szerv vezetője felelős, aki köteles a szervezet minden szintjén érvényesülő megfelelő kontrollkörnyezetet, kockázatkezelési rendszert, kontrolltevékenységeket, információs és kommunikációs rendszert, monitoring rendszert kialakítani és működtetni.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszerének részletes szabályozását a Bkr. 3-10.§-a tartalmazza, mely szerint a belső kontrollrendszer 5 eleme a következő:

1. Kontrollkörnyezet
2. Integrált kockázatkezelési rendszer
3. Kontrolltevékenységek
4. Információs és kommunikációs rendszer
5. Nyomon követési rendszer (monitoring)

A belső kontrollrendszer elemei tartalmazzák mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, amelyek alapján a szervezetek érvényesítik a feladataik ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

Kontrollkörnyezet

A szervezetek megfelelő működése érdekében a költségvetési szervek a jogszabályi előírásoknak megfelelően kialakították a belső szabályzatokat.

Az ellenőrzés által elvégzett vizsgálatok eredményeként a külső körülményekre is tekintettel megfelelőnek ítéltető a kontrollkörnyezet minden területe, a célok és szervezeti felépítés, belső szabályzatok, feladat- és hatáskörök, folyamatok meghatározása és dokumentálása, humán erőforrás, etikai értékek és integritás, a működés és feltételeinek intézményi szabályos és szabályozott biztosítása.

A jogszabálykövetés a gyakori szabályozóváltozások miatt fokozott terhet jelent a belső szabályozásban és annak gyakorlati alkalmazásában, amit esetenként befolyásol a gyakorlat és a szabályozás aszinkronja.

A megfelelő kontrollkörnyezetben világos kell, hogy legyen a szervezeti struktúra, egyértelműek a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok, meghatározásra kerülnek az etikai elvárások és átlátható a humánerőforrás-kezelés.

A kontrollkörnyezet működtetésének részeként a költségvetési szerveknél mára kiépült egy világos, átlátható szervezeti struktúra, a felelősségi és hatásköri viszonyok pontos behatárolásával. A szervezeti célok teljesítése érdekében elvégzendő alapvető feladatok az alapító okiratban és az SZMSZ-ben írásban rögzítésre kerültek. A költségvetési szervek fő feladataiból kiindulva az egyes szervezeti egységek feladatait meghatározták. A költségvetési szervben belül az alá- és fölérendeltségi viszonyok egyértelműen szabályozva vannak.

A dolgozók számára lebontott munkafeladatokat a munkaköri leírások tartalmazzák. A szervezetek belső szabályzatokban rendezik a működéshez, gazdálkodáshoz kapcsolódó és pénzügyi kihatással bíró, jogszabályokban nem szabályozott kérdéseket. Az ellenőrzést követően ahol szükséges volt, a szabályzatok aktualizálása megkezdődött.

A célkitűzések teljesülésének mérésére az ellenőrzött szervezetek működtetik:

- a folyamatba épített, utólagos és vezetői ellenőrzési rendszert,
- egyértelműen szabályozzák a vezetői hatásköröket és felelősséget,
- alkalmazzák a vezetői elszámoltathatóság rendszerét.

A költségvetési szervek rendszereztek a gazdálkodási folyamataikat, kijelölték a folyamatok működésében résztvevőket, valamint a folyamatért általános felelősséget viselő folyamatgazdákat. A folyamatok azonosítása lehetővé teszi a tevékenységek tudatos megtervezését és végrehajtását, a folyamatban részt vevők számára világossá teszi a folyamatban betöltött szerepüket, a szervezeti egységek egymáshoz való viszonyát, a beszámolási útvonalat, ezáltal átláthatóvá teszi a folyamatokat.

A folyamatba épített előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzési rendszer keretében rendelkeznek integrált kockázatkezelési szabályzattal, rendelkeztek a szervezeti integritást sértő események kezelésének rendjéről, kidolgozták a tevékenységeket lefedő ellenőrzési nyomvonalakat.

A munkatársak foglalkoztatására vonatkozó jogszabályi előírásokat figyelembe véve határozták meg a munkakörökre az iskolai végzettséggel, a szakmai képzettséggel, szakmai gyakorlattal kapcsolatos azon követelményeket, amelyek a munkakör betöltésének, az új munkatárs felvételének előfeltételét képezik. A követelményeket írásba foglalták, és a munkaerő toborzás során a pályázati feltételek között ismertették, biztosítva, hogy megfelelő színvonalú munkavégzésre alkalmas munkatársak jelentkezzenek és kerülhessenek felvételre.

Integrált kockázatkezelési rendszer

Kockázatnak nevezzük mindazon események bekövetkezésének valószínűségét, melyek hátrányosan érinthetik a költségvetési szerv működését.

Valamennyi intézmény rendelkezik integrált kockázatkezelési szabályzattal vagy kockázatkezelési szabályzattal. A kockázatkezelési eljárásrend tartalmazza a kockázat azonosítását, a kockázatok értékelését és kategóriákba sorolását, a kockázatok folyamatgazdáit, az elfogadható kockázati szint meghatározását, a kockázatokra adható válaszok, válaszingtézkedések megvalósíthatósága mérlegelésének kötelezettségét, a válaszingtézkedés beépítését a folyamatba, illetve a kockázati környezet rendszeres felülvizsgálatát.

A költségvetési szervek főbb tevékenységeivel kapcsolatos kockázatok felméréséről, illetve összegyűjtéséről gondoskodtak. Nyilvántartást vezetnek a lehetséges kockázatokról és a kockázatok kezelésére javasolt intézkedésekről.

Az éves munkaterv elkészítését átfogó kockázatelemzéssel kell összekötni, a feladatokat egy időben kell végrehajtani. A 2021. évi belső ellenőrzési terv összeállítása kockázatelemzésen alapult. Az éves ellenőrzési terv Sátoraljaújhely Város Önkormányzata intézményeinél végzett ellenőrzések tapasztalatai alapján került összeállításra. A kiválasztott területeknél szempont volt az is, hogy lehetőség szerint minél nagyobb lefedettséget jelentsenek. Az Önkormányzat alapvető gazdasági érdeke, hogy a kötelező és önként vállalt feladatellátásának változásából eredő kockázatot a megfelelő szervezeti struktúra kialakításával, a feladat és hatáskörök ügyrendben, illetve a munkaköri leírásokban való rögzítésével csökkentse. Az elvárt tudást és szakmai ismeretet a dolgozók részére továbbképzéseken és egyeztető megbeszéléseken való részvétel biztosításával növelje.

Kontrolltevékenységek

A kockázatok megelőzés, mérséklése érdekében a folyamatokba, belső szabályozó eszközökbe kontrollok beépítésére van szükség. A mindennapos munkavégzéshez a kontrolltevékenységeket folyamatba építetten kell kialakítani. Az ellenőrzött területekhez kapcsolódóan elsősorban a megelőző kontrollok beépítésére van szükség. A kontrolltevékenységek jelen vannak a szervezetek egészében, annak minden szintjén, különböző intenzitással, különböző gyakorisággal, és mélységben, biztosítják a kockázatok kezelését a szervezetek céljainak elérése érdekében.

A kontrolltevékenység magába foglalja a kontroll módszereket, a feladatok szétválasztását, a feladat végzés folyamatát.

A megelőző kontrollok egyik leghatékonyabb módszere a folyamatba épített ellenőrzés. A gazdálkodási szabályzatban az Ávr. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően előírták a kötelezettségvállalás, a pénzügyi ellenjegyzés rendjét, a teljesítésigazolás módját, valamint az érvényesítés és az utalványozás rendjét.

Az Ávr. 60.§-ban foglalt összeférhetlenségi szabályok érvényesülésének biztosítása érdekében a költségvetési szervek vezetői felhatalmazást adtak helyettes utalványozásra és kötelezettségvállalásra.

A Feltáró kontrollok a már bekövetkezett hibákat tárják fel, rámutatva a hiba, hiányosság előfordulásának tényén kívül a szervezetre gyakorolt már bekövetkezett hatásokra is. A kontrollok utólagosak. Ezen a területén is igyekezett a belső ellenőrzés hatékony munkavégzéssel segíteni a vezetőket. A már bekövetkezett nemkívánatos események kijavítására minden esetben helyrehozó (korrekciós) kontrollok szükségesek.

Azt, hogy mely tevékenységnek milyen kontroll típust célszerű alkalmazni, esetleg egyidejűleg többet is, a szervezetek szakmai és gyakorlati ismeretei, felelősen tett javaslatai határozták meg.

Biztosított, hogy a folyamatleírásokban és az ellenőrzési nyomvonalakban minden kialakított kontrolltevékenység részletesen és pontosan megjelenítésre kerüljön. Az ellenőrzési nyomvonalakban egyértelműen meghatározták – a feladatellátásért felelős személy kijelölése mellett – a feladatellátás kontrolljáért/ellenőrzéséért felelős személyt.

A költségvetési szervek gondoskodtak az adatok biztonságos tárolásáról, kezeléséről, feldolgozásáról és továbbításáról, illetve az informatikai rendszerekhez való hozzáférési jogosítványok szükséges és elégséges elv szerinti meghatározásáról és kiosztásáról.

Az egyes szakmailag elkülönülő tevékenységek végrehajtását végző szervezeti egységek és személyek szervezetiileg függetlenek egymástól, nincsenek egymással alá-fölérendeltségi viszonyban.

A foglalkoztatási jogviszony megszűnésének, vagy a munkakör változásának esetére a munkakör átadás-átvételének rendjét szabályozták. Biztosítva van, hogy a szervezetből kilépők írásban rögzítsék és átadják az általuk ellátott feladatokkal kapcsolatos mindazon információkat, amelyek nélkülözhetetlenek a feladat további zökkenőmentes ellátása szempontjából.

Információ és kommunikáció

Szabályozott a szervezeteken belüli információáramlások útja, módjai. Jellemző a szóbeli utasítások, szóbeli beszámoltatások, írásbeli információ átadások, valamint az informatikai rendszerek keretében működtetett információmozgatás, visszakereshetőség és visszacsatolás rendszerek működtetése.

A költségvetési szervek vezetői kialakították a szervezet minden szintjén érvényesülő információs és kommunikációs rendszerét. Az előzetes vezetői ellenőrzés keretében biztosította a dolgozók részére a szabályozások megismerését, munkaértekezletek, szakmai megbeszélések, beszámoltatások útján. Ezzel biztosítva, hogy az intézmény valamennyi dolgozója, minden szinten hozzájusson a feladata ellátásához, szükséges információhoz.

A költségvetési szervek iratkezelési szabályzatukban szabályozták a küldemények minősítését, átvételét, felbontását és érkeztetését, iktatásának rendjét, továbbítását, irattárban történő elhelyezését és irattári kezelését, selejtezését, levéltárba történő átadását.

Az iktatási rendszer minősége, kezelhetősége, információs adattartalma a feladatkiadással, valamint a feladatellátással kapcsolatos dokumentálás követelményének eleget tesz.

A költségvetési szervek rendelkeznek szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjével, illetve szervezeti integritást sértő események eljárásrendjével. A szervezeti integritást sértő események jelentéstételi rendszerét kialakították, amely garanciát nyújt a szabálytalanságok jelentésére, feltárására, hatékony és gyors kezelésére. A jelentések írásbeli és szóbeli fogadására is megfelelő platformokat alakítottak ki.

Monitoring rendszer

A költségvetési szerv vezetője köteles kialakítani a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, mely az operatív tevékenységek

keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül működő belső ellenőrzésből áll.

A monitoring a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői.

Az operatív monitoring tevékenység a meghatározott rendszerességgel, vezetői értekezleteken történő számonkéréssel és beszámolóval valósult meg. A folyamatba épített monitoring által biztosítják, hogy a felelős vezető naprakész információkkal rendelkezzen a szervezet működéséről.

Az eseti nyomon követés részeként a belső vagy külső ellenőrzés által a rendszer működésében feltárt hibákat, felismerésüket követően, megfelelő intézkedésekkel kiküszöbölték, megszüntették, illetve rendelkezést hoztak azok jövőbeni bekövetkezésének megelőzése érdekében.

A Polgármesteri Hivatal belső ellenőrzése az éves ellenőrzési tervnek megfelelően végez ellenőrzéseket a Polgármesteri Hivatalnál, valamint az Önkormányzatnál és az általa fenntartott intézményeknél, gazdasági társaságoknál.

Az Önkormányzatnál és Polgármesteri Hivatalnál végzett ellenőrzések esetében, szükség szerint intézkedési terv készül a felelősök és határidők megjelölésével.

Az intézményvezetők, ügyvezetők szükség esetén szintén elkészítik az intézkedési tervet, melynek végrehajtásáról a belső ellenőrzés a következő ellenőrzés során meggyőződik.

A monitoring stratégia elveit támogatja a belső ellenőrzés azzal, hogy a korábbi pénzügyi kontrollok szabályos működésének ellenőrzése helyett fokozatosan a szervezetek kockázatkezelése, célirányos működésének gazdaságossága, hatékonysága és eredményessége, valamint a pénzügyi jelentések tartalmát, megbízhatóságát szolgáló kontrolltevékenységek vizsgálata kerül előtérbe.

III. Intézkedési tervek megvalósítása (Bkr. 48. § c) pont

Általános tapasztalat, hogy az ellenőrzött szervezetek szívesen fogadják az ellenőrzéseket, mert így visszacsatolást kapnak munkájukról. Az ellenőrzések során a segítő szándék van szem előtt tartva, a cél az, hogy a belső ellenőrzés közreműködésével a jövőben hatékonyabb, szabályszerűbb legyen az önkormányzatnál és intézményeinél folyó munka.

Az elvégzett ellenőrzésről készült vizsgálati jelentés határidőben megküldésre került a vizsgált szerv vezetője részére. Az ellenőrzöttek a javaslatokat minden esetben elfogadták.

A megállapítások hasznosulása általában a jelentések kézhezvételét követően kezdődött el. Kisebb hibák esetében már az ellenőrzés ideje alatt megkezdődött a feltárt hiányosságok kijavítása.

Az ellenőrzött szervezetek vezetői az ellenőrzési jelentésre intézkedési tervet készítettek határidő és felelős megjelölésével.

A belső ellenőrzés évenkénti bontásban nyilvántartást vezet az egyes ellenőrzött szervezetek intézkedési tervekben foglalt feladatainak végrehajtásáról a vonatkozó jogszabályban előírt tartalommal.

Az intézkedési tervek megvalósítási határidejeként 2021. és 2022. évek, valamint folyamatos teljesítés kerültek meghatározásra. A tervek teljesítése a soron következő ellenőrzés során vagy célzott utóellenőrzéssel kerül felülvizsgálatra.

Sátoraljaújhely, 2022. március 7.

Készítette:

Reszegi-Bucsay Sándor Zsolt
belső ellenőr

Jóváhagyta:

dr. Terdik Sándor
jegyző